

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr 106

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 61.119.00000

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego“ — Redakcja dzienna 19-7
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99 00000

3-ch TURBINOWY, SANECZKOWY ODKURZACZ „ELECTROLUX“

Najnowszy model 1928 roku.

Piotrkowska 53, tel. 44-66.

Podziękowanie marszałka Piłsudskiego za życzenia imiennowe

WARSZAWA, 23 marca. — (PAT). Pan marszałek Piłsudski składa serdeczne podziękowanie tym wszystkim osobom, instytucjom, stowarzyszeniom i zrzeszeniom, oraz delegacjom, które w dniu 19 marca r. b. złożyły mu swe życzenia w sposób tak serdeczny, jak również zechciały mu ofiarować liczne i cenne dowody pamięci.

Pan marszałek tą drogą pragnie zapewnić wszystkim, którzy pamiętali o dniu jego imienin, iż życzenia te, składane bądź osobiście w pałacu Belwederskim, bądź w formie całego szeregu adresów, pism i depeesz, napływających z całego kraju, a świadczących o szczerych uczuciach, są panu marszałkowi szczególnie miłe i drogie.

Uwaga!

„Latający“ minister znowu fruwać będzie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Dowiedujemy się, że już w końcu kwietnia, a więc w okresie, kiedy śniegi znikną zupełnie z pól, departament służby zdrowia wznowi inspekcje sanitarne w całym kraju. Min. Składkowski również rozpocznie swe podróże inspekcyjne.

Wojewoda Bniński

nie będzie ambasadorem

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Wobec ukazania się w prasie wiadomości, jakoby wojewoda poznański p. Bniński miał zająć stanowisko ambasadora polskiego przy Watykanie, stwierdzić możemy po zasięgnięciu informacji, że wiadomość ta nie odpowiada prawdzie, gdyż ambasador polski przy Watykanie p. Władysław Skrzyński pozostanie nadal na swym stanowisku.

Rokowania handlowe austriacko-polskie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Prowadzone od kilku dni w Warszawie rokowania handlowe austriacko-polskie doprowadziły do sprecyzowania poglądów. Obecnie nastąpi przerwa, w czasie której delegaci złożą sprawozdania swoim rządóm.

Dalszy przebieg tych rokowań uzależniony jest od stanowiska rządów, jakie zajmą wobec tych sprawozdań.

Prez. Mościcki i marsz. Piłsudski w otoczeniu rządu dokonają otwarcia sesji parlamentu Po uchwaleniu budżetu posłowie i senatorowie rozjadą się na ferie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:
Według informacji z kół politycznych otwarcie obu izb w dniu 27 bm. odbędzie się z wielką uroczystością.

Prezydent Rzplitej wraz z marszałkiem Piłsudskim w otoczeniu członków gabinetu po przybyciu do sejmu zajmą miejsca w prezydium, po czym prezydent Rzplitej odczyta dekret o otwarciu.

Następnie p. prezydent powoła najstarszego wiekiem posła, prawdopodobnie p. Bojkę, do objęcia przewodnictwa i odbierze od niego przewidziane konstytucją ślubowanie. Taka sama ceremonia odbędzie się w senacie gdzie powołany będzie na przewodniczącego, jako najstarszy, senator Limanowski.

Po wyjeździe prezydenta i marszałka z gmachu parlamentu tymczasowi przewodniczący obu izb odbiorą przysięgę od posłów i senatorów.

Czy wybór marszałka sejmu i senatu odbędzie się na tym samym posiedzeniu to jeszcze nie zostało zdecydowane. Natychmiast po wyborze prezydium obu izb rząd wniesie projekt budżetowy na drugi kwartał, jak również projekt budżetu na rok 1928 | 29.

Po uchwaleniu projektu, izby rozjadą się na ferie wielkanocne.

* * *

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telef.:

W dniu dzisiejszym obradować będzie klub parlamentarny ZLN. i Wyzwolenie. W nadchodzący zaś wtorek odbędzie się zebranie bezpartyjnego bloku współpracy z rządem przyczem obrady będą miały na celu wybory prezydium klubu.

* * *

Rokowania pomiędzy poszczególnymi grupami parlamentarnymi w sprawie wyboru marszałka sejmu, odbywają się nie urzędowo, w dalszym ciągu czynione są próby ujednostajnienia stanowisk klubów w sprawie wyboru marszałków sejmu i senatu. Wiadomo dotąd, iż w pierwszym głosowaniu, głosy grup które przeciwstawiają się kandydaturze wicepremiera Bartla rozbijają się pomiędzy 2-ch ewen. 3 kandydatów. Jak słychać niewykluczonym jest, mimo zapowiedzi prasy, iż klub narodowy poprze po wyeliminowaniu swego kandydata przeciw-

ko wice-premjerowi Bartłowi, którą z kandydatur lewicowych, która by nie wywoływała zastrzeżeń ze strony prawicy.

* * *

Wczoraj po południu obradowały władze PSL Wyzwolenia. Na posiedzeniu zażegnano konflikt, skutkiem którego miało być zrzeczenie się posła Putka uzyskanych do sejmu mandatów i wycofanie się jego z życia politycznego. Ustalono, iż poseł Putek zatrzyma mandat z listy państwowej, zrzeknie się zaś z okręgu, z którego wejdzie do sejmu poseł Fidelis.

* * *

Trzej posłowie NPR-u, którzy przeszli w okręgach śląskich z listy nr. 1, wstąpią do klubu NPR w sejmie. Są to posłowie: Kot, Roguszczyk i Pietrzak. Prawdopodobnie wstąpią również do klubu Ch.D. posłowie wybrani z jedynki w Małopolsce Wsch. prof. Makarewicz i Bryła.

* * *

Posłowie wybrani z listy nr. 14 (Związek Chłopski Stąpalskiego) nie wejdą do klubu jedynki, a stworzą zamierzają własny klub. Klub ten odnosić ma się życzliwie do działalności rządu.

Poseł Marek prezesem klubu P.P.S.

Na marszałka sejmu desygnują socjaliści
posła Daszyńskiego

W ciągu dnia wczorajszego obradował w gmachu sejmu klub Związku PPS liczący obecnie 73 posłów i senatorów.

W wyniku obrad prezesem klubu został poseł Marek.

Na wiceprezesów zaś wybrano posłów: Niedziałkowskiego, Zuławskiego, senatora Pozniera oraz na sekretarza posła Czapinskiego a na skarbnika posła Kuryłowicza.

W sprawie wyborów marszałka sejmu, klub PPS. postanowił wysunąć kandydaturę posła Ignacego Daszyńskiego.

Kto pojedzie do Królewca na rokowania polsko-litewskie

BERLIN, 23 marca. (PAT). — delegacja litewska składać się będzie z 7 osób z premierem Waidemarasem i dyrektorem wydziału gospodarczego litewskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Zauniusem, na czele.

Dziennik podaje, że rokowania będą się zapewne odbywały w gmachu prezydium regencji wschodnio-pruskiej.

W końcu „Berliner Tageblatt“ stwierdza, że Królewec oczekuje przyjazdu wielkiej ilości dziennikarzy niemieckich i zagranicznych, ponieważ rokowania obecne interesują oprócz Polski i Litwy, również wiele in. państw.

„BORVISK“ KUNSTSEIDEN, Akt.-Ges.

HERZBERG (HARZ)

POLECA: Sztuczny Jedwab (WASCHSEIDE)

niezrównanej szlachetności i trwałości do wyrobu pończoch i tkanin.

Generalni Reprezentanci na Rzeczpospolitą Polską: Michał Weyland, Morgenstern i Amsel,
Łódź, Zachodnia 68. Tel. 26-56. 2768-3

Niemieckie rozczarowania do Sowietów

Sojusz z Rosją, zapoczątkowany układem w Rapallo i następnie przedłużony i uzupełniony traktatem berlińskim wydawał się Niemcom w ich położeniu celowym i wskazanym zarówno przez rachuby gospodarcze jak i przez względy polityczne. Okazuje się jednak, że Rosja sowiecka wskutek swej głębokiej odrębności ustrojowej oraz cywilizacyjnej nie może być na dłuższą metę lojalną współpracowniczką, a tem mniej sojuszniczką, że na umowach z nią bardzo mało można budować.

Niemieckie koła przemysłowe i finansowe doszły do przekonania, że handel z Rosją jest w praktyce o wiele mniej korzystny niż się wydaje, a to skutkiem wymagań długoterminowych kredytów ze strony Wniesztorżu. Właśnie stanęła na porządku dziennym ta kwestja, gdy rząd sowiecki robi zamach na współpracę gospodarczą niemiecko-rosyjską.

Szereg inżynierów i kierowników przemysłowych niemieckich zostaje nagle aresztowany i uwięziony pod zarzutem rozmyślnego sabotażu przedsiębiorstw sowieckich. Bardzo trudno uwierzyć w wiarygodność podobnego oskarżenia. Obcy „specje” przybywają do Rosji, aby pobierać grube pensje i o nic innego nie dbają. Gdyby nawet przypuścić, iż mniemany ich sabotaż wyływał ze źródeł politycznych, to jakimież motywami w danym razie mogliby się kierować „specje” — Niemcy? Alboż dzisiejszy rząd niemiecki ma interes w tem, aby dezorganizować gospodarkę Sowietów i osłabiać ją politycznie? Oczywiście nie i wiedzą o tem doskonale w Moskwie. Rzeczony sabotaż przychodzi w samą porę, gdy niedorzeczna gospodarka sowiecka zaplątała się we własnych sprzecznościach i znalazła się niemal w położeniu bez wyjścia. Obcy „specje” stają się obecnie kozłem ofiarnym, na którego zwała się w oczach ciemnej masy odpowiedzialność za błędy i niepowodzenia organizatorów sowieckich.

Pisma niemieckie wypowiadają gorsze jeszcze podejrzenia.

Przybyszczyk, że aresztowania „speców” są ze strony Moskwy środkiem nacisku i niejako odwetem za odmowę nowych wielkich kredytów, których ta się natarczywie domagała. Gdyby tak się rzecz miała istotnie, Berlin nie miałby innej drogi, jak wycofać się z obecnych stosunków kredytowych z Rosją i nadal handlować tylko za gotówkę. Czyż można prowadzić skomplikowaną maszynę

finansową w kraju, w którym pracownicy i agenci danego przedsiębiorstwa mogą każdej chwili uleść aresztowaniu i stać się zakładnikami dla wymuszenia czegoś nowego!

Rząd niemiecki domaga się dopuszczenia do oskarżonych obrońców i udzielenia mu najważniejszych danych z wyników śledztwa. Uważając postępowanie sowieckie za naruszenie obowiązującego traktatu

handlowego, rząd Rzeszy przewalał toczące się układy o rewizję tegoż traktatu, gdyż wysuwa się obecnie pytanie, czy wogóle umowy mogą mieć w danych warunkach jakikolwiek sens, i pożytek.

Co do stosunków handlowych z sowietami i kredytów im udzielanych, Niemcy posunęły się o wiele dalej, niż inne państwa. Ich obecne kłopoty stają się w znacznej mierze

ostrzeżeniem dla świata zachodniego i niejako aprobatą dla rozsądnej powściągliwości, która nie chciała powierzać kapitałów tak podejranej i niesolidnej firmie. Nowa awantura półcarów moskiewskich odbicie się znamiennem echem nie tylko w Niemczech, lecz i w innych państwach zachodnich, do których sowiety nie przestają kłócić o kredyty.

J. Mazurski.

Nowe metody odmładzania Wydzieliny organów płciowych ożywiają czynności tkanek Ciekawe doświadczenia kazańskiego profesora Tusznowa

Moskwa, w marcu. Badania Steinacha i Woronowa w dziedzinie odmładzania organizmu ludzkiego odbiły się żywym echem nie tylko w państwach Europy zachodniej, lecz i w Związku republik sowieckich, gdzie cały szereg uczonych z zapałem przystąpił do badania tej nowej, a tak ciekawej dziedziny wiedzy lekarskiej. Badania te prowadzone są z mniej, lub bardziej pomyslnymi wynikami, i niewątpliwie zasługują na baczną uwagę. Dlatego też nie od rzeczy będzie omówić tu nieco obszerniej działalność młodego profesora kazańskiego, Tusznowa, któremu udało się sporządzić pewne preparaty, dające zna-

komite wyniki. Profesor Tusznow wyszedł przy swych doświadczeniach z założenia, że głównym warunkiem powodzenia przy kuracji odmładzającej powinno być posiadanie takich preparatów, które umożliwiłyby lekarzowi dowolne regulowanie pewnych funkcji organizmu ludzkiego i zwierzęcego.

Istota metody Tusznowa przedstawia się w sposób następujący: Życie każdego organizmu utrudniane jest i skręcane na skutek działania pewnych trucizn, które powstają w organizmie na skutek rozkładu komórek. Trucizny te należy zatem unieszkodliwiać, co najlepiej daje się skutecznie drogą zastrzykiwania rozmaitych naturalnych, lub sztucznych preparatów. Preparaty te składają się przeważnie z części organicznych, pochodzących z wydzielin gruczołów płciowych, cząstek krwi itp. Zastrzyknięcie podobnego preparatu wywołuje w organizmie podrażnienie odnośnej tkanki, bądź to przyczyniając się do ożywienia jej czynności, bądź też powodując jej całkowite zamarcie.

Podobny proces, który tutaj wywołany jest sztucznie, odbywa się

w organizmie stale przy normalnej wymianie materji i jest właściwie podstawą czynności komórek i ich rozmnażania. Ponieważ wszak każdy skomplikowany organizm zanika zazwyczaj nie na skutek zamarcia tkanek, lecz w wyniku uszkodzenia któregośkolwiek z ważniejszych organów, jest rzeczą jasną, że zdolność do życia oraz długość życia danego organizmu są przedewszystkiem zależne od wzajemnie dopełniającej się czynności poszczególnych organów.

Teorię tę, zresztą już znaną, po-

twierdzą liczne doświadczenia profesora Tusznowa, jego współpracowników i uczniów. W laboratorium bakteriologicznem przy wyższej szkole weterynaryjnej w Kazaniu pracuje się obecnie nad przygotowaniem takich preparatów, które nadawałyby się do skutecznego odmładzania organizmu przy pomocy metody Tusznowa, a jednocześnie prowadzi się tam rozmaite ciekawe doświadczenia.

Tak więc, zdołano stwierdzić, że preparaty z jaj wpływają dodatnio na działalność organów

płciowych, a tem samem przyczyniają się do ogólnego odmłodzenia całego organizmu. Zauważono jednak, iż wyniki kuracji zależne są od ilości zastrzykniętego preparatu, okazało się bowiem, że nadmierna ilość preparatu tego spowodować może zupełne zamarcie organów rozrodczych.

Preparaty uzyskane z jajników matek dały podobne wyniki. Z sześciu kur, które już jaj nie mogły nosić, po zastrzyknięciu im ovariolisata pięć zaczęło na nowo nieść.

Przeprowadzane również próby z preparatem, który uzyskano z kozich gruczołów mlecznych. Injekcją zastrzyknięto 6 kozom i wszystkie zwiększyły dzięki temu swoją produkcję o 25 do 88 proc., przyczem jakość mleka nie uległa absolutnie pogorszeniu. Jeden taki zastrzyk działał na przeciąg 4 miesięcy.

Dobre wyniki uzyskano przy zastrzykiwaniu preparatów pochodzących z gruczołów tarczycowych. Najciekawsze były próby, z zastrzykami spreparowanymi z muskułów, które to preparaty otrzymano przy pomocy metody Tusznowa. Preparat ten zastrzyknięto 180 kurom i wszystkie te kury wykazały z biegiem czasu znacznie większy przyrost na wadze niż normalnie. Niektóre kury w tydzień po zastrzyku przybrały na wadze o 300 gramów.

Profesor Tusznow przeprowadza swoje próby w dalszym ciągu, wyrabiając równocześnie stale nowe preparaty. Jeżeli metoda jego okaże się skuteczną, natenczas będzie można mówić nie tylko o odmładzaniu ludzi, ale i zwierząt. Metoda profesora Tusznowa może znaleźć wielkie zastosowanie w dziedzinie hodowli bydła i koni, w rolnictwie i w weterynarji.

Spec.

16-ta loteria państwowa 5-ta klasa -- 14-ty dzień

Nadzwyczajny telegram!
Wczoraj w 14-y m dniu ciągnięcia 5-ej kl. padła wygrana
Zł. 10,000 na nr 99149

w Największej i Najszcześniejszej Kolekturze

S. Jaska Piotrkowska 22
Piotrkowska 66

Okazuje się, iż w obecnym ciągnięciu 5-ej kl. tortura jak zwykle uśmiecha się graczom powyższej kolektury, obdarzając ich poważniejszym wyranem. Losy do 5 ej jak również do 1-ej kl. są tamże do nabycia.

Wypłata wszelkich wygranych.

Zł. 15.000 na nr. 39029
Zł. 10.000 na n-ry: 23799 43394 99149
Zł. 5.000 na n-ry: 19539 36428 81474 84959
Zł. 3.000 na n-ry: 1517 34584 45971 77888 86135
Zł. 2.000 na n-ry 24486 51741
Zł. 1.000 na n-ry: 2361 10903 64402 68242 71265 92649 101410

103087 118084 121739 129186.
Zł. 6 0 na n-ry: 6272 12430 21827 34737 4218 51230 56817 57646 65478 75457 7194 94283 105704 109649 124089 125595
Zł. 500 na n-ry: 191 308 6648 9573 14093 1992 22287 36925 38715 46340 46475 4662 57086 62104 64609 66133 68859 80488 9009 98134 103497 104377 106263 117082 119195 121401

Papiery pakowe

kancelaryjne i rysunkowe poleca w wielkim wyborze po cenach konkurencyjnych

Skład Papieru

A. I. OSTROWSKI, Piotrkowska 55

Dziś i codziennie. Dziś i codziennie.

Gościnne występy znakomitego artysty teatru „Qui Pro Quo”

Kazimierza Krukowskiego

oraz pożegnalne występy **Toni Schütz i Serafiny Talarico.**

śpiewaczki wiedeńskiej Program № 15 p. t.

„SERVUS! - KRUKOWSKI!”

krukowiada w 14 zastrzykach pióra Hemara, Starskiego, dr. Pietraszka, Szer-Szenia, Sygietyńskiego i innych. Muzyka: Lidauera Boczkowskiego i innych.

Udział biorą: Władysława Jaśkówna, Czesława Popielewska, Toni Schütz, Serafina Talarico, S. Belski, G. Cybulski, Kazimierz Krukowski, Stefan Laskowski, A. Nowosielski, oraz zespół baletowy z prim bal. Ireną Sobolówną i baletmistrem Eugeniuszem Wojnarem na czele, w składzie. M. Bargielskiej, Z. Duranowskiej, J. Brauman, Z. Liszewskiej i K. Pałczyńskiej.

1) A la carte, 2) Toni Schütz, 3) Wspomnienia z karnawału, 4) Gong-djas, 5) Murarz sejmowy, 6) Kazimierz Krukowski, 7) Północ Donzuan, 8) Komedja Rzeczywistości, 9) Z angielskiego sztychu, 10) Zaira, 11) Dr. Grand-Wan, 12) Jaśkównę wszyscy gnębia, 13) Krukowski był chory, 14) Servus Krukowski.

Reżyserował: Walery Jastrzębiec. Dekoracje: art. mal. S. Frasiaka. Kierownik muzyczny: T. Sygietyński. Koncertmistrz: W. Lidauer. Tańce i ewolucje E. Wojnar.

Codziennie 2 przedstawienia: o godz. 7,45 i 10 wiecz., w niedziele i święta 3 przedstawienia: o godz. 5,45, 7,45 i 10 wiecz.

Tadeusz Wieniawa Długoszowski

został wczoraj aresztowany i osadzony w więzieniu

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Z polecenia prokuratora przy sądzie okręgowym w Sosnowcu aresztowany został wczoraj w nocy w Warszawie Tadeusz Wieniawa - Długoszowski, redaktor i wydawca tygodnika „Wolność”. W dniu 21 marca r. b. wyrokiem zaocznym p. Wieniawa - Długoszowski skazany został przez sąd okręgowy w Sosnowcu na 6 miesięcy więzienia za to, że w dniu 23 września roku ubiegłego wygłosił w sali kinoteatru „No wości” w Będzinie odczyt p. tyt. „Martwe Domy”, w którym podał ostrej krytykę stosunki, panujące w więziennictwie polskim. Ze względu na to, że kaucja nie została w terminie złożona, p. Tadeusz Wieniawa - Długoszowski został osadzony w więzieniu. (p)

Ciężkie położenie Gdańska

Za i przeciwko porozumieniu z Polską

GDANSK, 23 marca. (PAT). — Na posiedzeniu sejmiku gdańskiego toczyła się dyskusja nad oświadczeniem senatora do spraw finansowych, dr. Volkmana, o położeniu finansowym w m. Gdańska. W dyskusji wszyscy posłowie przychylni byli do opinii, wyrażonej przez sen. Volkmana, że w miasto Gdańsk znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji finansowej. Jako pierwszy mówca zabrał głos przedstawiciel nacjonalistów niemieckich, b. wiceprezydent senatu w. miasta, dr. Ziehm, który główną winę katastrofalnego położenia przypisuje Polsce i jej nieżyczliwemu wobec Gdańska sta-

nowisku, oraz niezrozumieniu sytuacji przez ligę narodów. W konkluzji dr. Ziehm wystąpił stanowczo przeciwko porozumieniu z Polską. Wywody dr. Ziehma spotkały się z uznaniem nie tylko jego partyjnych przyjaciół, ale także w obozie niemieckich liberałów, centrum i narodowych liberałów. Następnie przemawiał poseł socjal-demokratyczny Loops, który wystąpił przeciwko twierdzeniom sen. Volkmana, a zwłaszcza przeciwko jego argumentom, skierowanym przeciwko porozumieniu z Polską.

Nowy projekt rozbrojeniowy

przedstawi w Genewie p. Litwinow

GENEWA, 23 marca. (PAT). Na dzisiejszym popołudniowym posiedzeniu komisji przygotowawczej międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej Litwinow oświadczył, że wobec publicznego odrzucenia przez komisję propozycji delegacji sowieckiej w sprawie całkowitego zniesienia zbrojeń, przedstawi on nowy projekt, zmierzający do częściowego rozbrojenia.

W odpowiedzi przewodniczący komisji Louxlon oświadczył, że projekt taki nie będzie już mógł być rozważany na obecnej sesji. Następnie przedstawił on projekt propozycji, opracowanej przez biuro komisji, a zalecającej przewodniczącemu zwołanie nowej sesji komisji najpóźniej w lipcu lub sierpniu r. b. Hr. Bernsdorff złożył kontrpropozycję, zalecającą radzie ligi narodów zwołanie międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej już w końcu roku bieżącego, bezpośrednio

po zgromadzeniu ligi narodów. Głosowanie w sprawie licznych rezolucji, jakie zostały zgłoszone, odłożone zostało do soboty.

Afera bankowa

BERLIN, 23 marca. (ATE). Szerokie sfery społeczeństwa niemieckiego zostały poruszone tu wiadomością o wielkich nadużyciach i trwonieniach stosowanych w banku pod firmą „Schneider und Landgraf” w Berlinie. Właściciel tego banku Ludwik Loewy uciekł. Policja wysłała za nim listy gończe. Passywa tego banku przekraczają aktywa więcej, niż o jeden milion marek. Loewy roztrwonił około stu tysięcy marek, przy czym były to przeważnie drobne oszczędności urzędników firm prywatnych i robotników. Policja przypuszcza, iż Loewy uciekł do Łotwy.

Tajemnica Zagłębia Donieckiego

Niemiecki inżynier Goldstein

opowiada jak go traktowały władze sowieckie

BERLIN, 23 marca. (PAT). — Jak donosi prasa berlińska, inż. Goldstein, który powrócił z Rosji sowieckiej, składał dzisiaj sprawozdanie dyrekcji Powszechnego towarzystwa elektrycznego (A. E. G.) i urzędowi spraw zagranicznych, temu ostatniemu podobno w formie memorjału pisemnego. Wyjaśnienia inż. Goldsteina posiadają, zdaniem prasy, wielkie znaczenie, ponieważ jest on najlepiej poinformowany o wszystkich zarzutach, które strona rosyjska stawiała aresztowanym Niemcom, jak również może udzielić informacji, czy te zarzuty posiadają chociażby cień uzasadnienia. Jednocześnie „Nachtausgabe” twierdzi, że inżynierowie i technicy niemieccy traktowani byli w zagłębiu donieckim przez władze sowieckie bardzo źle i uważano ich tam niemal za katorżników, tak że nawet nie mieli odpoczynku niedzielnego. „Acht - Uhr - Abendblatt” u skarża się, że inż. Goldstein odmówił przedstawicielom prasy udzielenia jakichkolwiek informacji. Dziennik wyraża przypuszczenie, że urząd spraw zagranicznych i A. E. G. zabroniły widocznie inż. Goldsteinowi udzielenia informacji prasie. Dziennik zarzuca urzędowi spraw zagranicznych, że prowadzi on w tym wypadku taktkę, zupełnie podobną do tajemniczej taktyki sowieckiej.

Przesłuchanie inż. Wagnera przez władze sowieckie

BERLIN, 23 marca. (PAT). — „Germania” donosi z Moskwy, że w ciągu dnia wczorajszego odbyło się przesłuchanie drugiego z uwolnionych techników - inżynierów niemieckich, Wagnera. Po przesłuchaniu, które dotyczyło głównie kwestji współdziałania i pomocy, okazywanej rzekomo przez specjalistów niemieckich spiskowcom, uprawiającym sabotaż w zagłębiu donieckim, oświadczoneo Wagnerowi, że może się on udać do Moskwy; Wagner jednak pozostał w Charkowie.

Ambasador Chłapowski uległ wypadkowi samochodowemu

PARYŻ, 23 marca. (PAT). — Samochód, wiozący ambasadora Chłapowskiego, zderzył się z drugim samochodem. Ambasador nie doznał żadnych obrażeń.

Rewizja w Aerolocie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje: Jak się dowiadujemy, nadzwyczajna komisja do walki z nadużyciami wydelegowała szereg znawców buchalteryjnych do zbadania ksiąg „Aerolotu”. Pozostaje to w pewnym związku ze sprawą zawieszonoego w czynnościach urzędowych naczelnika wydziału w ministerstwie komunikacji, p. Moskwy.

7-godzinny dzień pracy utracony w izbie gmin

LONDYN, 23 (Pat) Izba gmin odrzuciła dzisiaj 154 głosami przeciwko 127 projekt ustawy, wniesiony przez Greenalla (Labour Party), przywracający 7 - godzinny dzień pracy w kopalniach angielskich.

Ułatwiona komunikacja przez „korytarz” gdański

BERLIN, 23 marca. (PAT). — „Vossische Zeitung” donosi, że obradująca w Leningradzie konferencja kolejowa niemiecko - rosyjska uchwaliła uznać stacje Marienburg i Siemensdorf, jako stacje przejściowe, dzięki czemu bez pośrednia komunikacja kolejowa przez korytarz gdański zostanie poważnie ułatwiona.

KURSY KOSMETYCZNE ANNA RYDEL

Capiełna 19 m. 8, tel. 69-92 Masaż, pielęgnacja twarzy, ciała i włosów Kursy odbywają się pod kierownictwem lekarzy. Po ukończeniu kursów wydaje się świadectwo. Zapisy codziennie.

Główni aktorzy w konflikcie sowiecko-niemieckim

Graf Ulrich von Brockdorff-Rantzau, poseł niemiecki w Moskwie. Rykow, przewodniczący sowieckiej rady komisarzy ludowych

Aresztowanym w Zagł. Donieckim grozi najwyższy wymiar kary

BERLIN, 23 marca. (PAT). — nie wnosić będzie najwyższy prokurator sowiecki Krylenko. Obrony oskarżonych rosyj podjął się rosyjski obrońca Bobryszczew - Puszkina. Sprawa obrony oskarżonych Niemców nie została dotychczas wyjaśniona i w tej sprawie ambasador niemiecki Brockdorff - Rantzau ma jeszcze konferować z komisariatem spraw zagranicznych.

Tajemnicze zniknięcie

śpiewaczki na pełnym morzu

LONDYN, 23 marca. (Tel. wł. „Głosu Polskiego”). Siostra znanej śpiewaczki operowej Ivoğun, pani Meyer z Zurychu, która rozpoczęła na parowcu „Resolute” podróż naokoło świata, zginęła na pełnym morzu pomiędzy indyjskim miastem Bankoń, a wyspą Borneo zupełnie bez śladu z parowca. Przypuszczają, że albo po pełnione zostało morderstwo albo samobójstwo. Przeciwnie samobójstwu jednak przemawiają różne okoliczności. Cała sprawa jeszcze jest tajemnicza i niewyjaśniona.

TANECZĄCY WIEDEN

dalszy ciąg obrazu

Nad Pięknym Modrym Dunajem

W roli gł.

LYA MARA i BEN LYON

Odeon wkrótce Odeon

ODEON

Święto polskiego filmu! — świętem chwały narodowej!

APOLLO

Film ten demonstrowany w Łodzi pod protektorem J.W.P. Wojewody

Łódzkiego p. Władysława Jaszczółta i J.W.P. Generała brygady Stanisława Małachowskiego, d-cy D. O. K. 4.

Dawno oczekiwany przez całą Polskę wiekopomny film Narodowy p. t.

„POLONIA-RESTITUTA”

Nieśmiertelna epopea trudów i walk Narodu Polskiego o Niepodległość Ojczyzny 1918-1920.

Miliony Polaków ujrzą w tym filmie siebie i swych najbliższych -- Bezczenne zdjęcia autentyczne, dokonywane w huraganowym ogniu walczących armii! Życie i czyny Wojenne Wodzów Narodu, tworzących historię Polski Wyzwolonej! — Niemcy w Warszawie! — Obrona Lwowa i jego bohaterskie „Orlieta”! Zajęcie Pomorza! — Walki z nawałą bolszewicką w obronie zagrożonej Warszawy i ostatni tryumf oręża Polskiego! — Przyłączenie Wilna do Polski. — Zwycięskie walki na Polesiu i Wołyniu oraz zdobycie Kijowa!

Jedynie autentyczne zdjęcia!

Ostatnie 2 dni!

Jedynie autentyczne zdjęcia!

Bogusław Herse

Pokaz nowej kolekcji wiosennej

i przyjmowanie zamówień

W ŁODZI-GRAND HOTEL - 26 i 27 marca 1928

SUKNIE
KOSTJUMY
PŁASZCZE
KAPELUSZE

OSTATNIE KREACJE PARYSKIE.

Dziś i dni następnych!

Największe arcydzieło filmowe doby obecnej, które wywołuje wśród publiczności najgłębszy podziw i najszczerzą pochwałę podług głośniejszej sztuki genialnego Artura Schnitzlera pod tytułem

„MIŁOSTKI”

z udziałem najniekniejszych i najulubieńszych artystek świata. — W roli gł. Evelin Holt i Vivian Gibson

Film ten potęgą uczucia wprowadza widza w świat dla niego niedostępny.

Uwaga: Passe-Partout i bilety ulgowe ważne od poniedziałku 26 b. m. — Początek seansów o 4.30, w niedziele i święta od 1-ej pp. Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA. Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA.

UWAGA: Największe widowisko świata „CHANG” demonstrowane będzie jeszcze kilka dni dla szkół i młodzieży do godz. 4-ej pp.

Protest prasy wileńskiej

spotkał się z całkowitem uznaniem syndykatów

WILNO, (AW) Cała prasa dzisiejsza występuje z szeregiem ostrych artykułów w związku z konfiskatami dokonanimi ostatnio z zarządzenia władz prokuratorskich oraz administracyjnych na terenie Wilna.

„Słowo” na wstępie artykułu, poświęconego konfiskatom, stwierdza, że solidarny protest dzienników wileńskich miał znacznie głębsze i poważniejsze znaczenie, niż by się mogło zdawać. Chodzi mianowicie o dwie koncepcje Wilna. Jedną z tych koncepcji polega przedewszystkiem na odzyskaniu dla Wilna znaczenia poważnej placówki kulturalnej, wielkiego ogniska życia polskiego, którem Wilno było przed wiekami. Druga koncepcja—to Wilno jako miasteczko, jako dziura prowincjonalna, a w najlepszym razie jako „gubernijski goród”. „Słowo” twierdzi, jakoby

ostatnie konfiskaty robiły wrażenie fantazji poszczególnych urzędników, oraz podkreśla udaną demonstrację prasy wileńskich, jako samoobronę.

„Dziennik Wileński” występuje z artykułem w imię obrony wolności prasy, przyczem pismo podkreśla, że walkę o wolność prasy rozumie o wiele szerszej, niż walkę z biurokracją lokalną.

* WILNO, (AW) — Syndykat dziennikarzy warszawskich nadesłał do syndykatu dziennikarzy polskich w Wilnie depeşe, w której wita z radością objaw solidarności prasy wileńskiej bez różnicy kierunków politycznych i przyłącza się do swych kolegów wileńskich w walce o wolność prasy. Depeşe podpisali Dębicki, Giełżyński, Grzegorzcyk i Nowakowski.

Starostowie konferują z B. G. K.

o kredyty przyznawane z pożyczki amerykańskiej

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W ciągu ostatnich paru dni bawiło w Warszawie przeszło 300 starostów przeważnie z województw wschodnich. Zostali oni wezwani dla omówienia w Banku gospodarstwa krajowego kredy-

tów inwestycyjnych, przyznawanych obecnie samorządom powiatowym z pożyczki amerykańskiej. W przyszłym tygodniu spodziewany jest przyjazd nowej grupy starostów, tym razem z województw centralnych.

Wieś Wola Błędowska

padła ofiarą pożaru

W ogniu spłonęły żywcem dwie wieśniaczki

Katastrofę pożogi przeżyli nocą ub. mieszkańcy wsi Wola Błędowska w powiecie przasnyskim. Gdy wieś była pogrążona we śnie, nagle rozpaczliwe krzyki i alarmy pożarowe postawiły wszystkich mieszkańców na nogi. Okazało się, że w zabudowaniach niejakiej 70 letniej Ewy Kurcowej z nieustalonych przyczyn dotąd przyczyn powstał ogień, który, podsycony silnym wiatrem, w kilka chwil zamienił zabudowania niemal w popiół. O ratunku prawie że mowy nie było, wobec czego ogień z niezwykłą szybkością zaczął przenosić się z jednego na drugie zabudowania i w rezultacie w bardzo krótkim czasie cała wieś znalazła się w morzu płomieni.

Pastwą pożaru padło 31 osad gospodarskich.

Podczas katastrofy żywcem spalone zostały dwie mieszkanki wsi. W zgłiszczach zabudowania Ewy Kurcowej znaleziono spopielone jej zwłoki, a obok zwłoki sąsiadki 19 letniej Stanisławy Gazel. Obie nieszczęśliwe kobiety, snać za skoczone we śnie przez pożar, nie zdołały już wydobyć się z płonących domostw.

Kto wygrał 10.000 zł?

Wygrana zł. 10,000 na nr. 99149 padła w kolekturze S. Jątka, Piotrkowska 22, Piotrkowska 66.

Dhyda

Jedno z pism donosi obrazowo o pierwszym występie katar w Białymstoku przed dwoma dniami:

„Katar wystąpił ubrany w czarny frak, cylinder, białe rękawiczki i czarną jedwabną maskę.

Gdy Staśkiewicz zawiśł na stryczku, powieszony przez pomocnika, katar podbiegł i jednym uderzeniem w szczękę złamał mu kark, wskutek czego śmierć nastąpiła momentalnie.

Jest to jedyna funkcja katar przy egzekucji.

Po spełnieniu tejże katar zrzucił rękawiczki u stóp skazańca.”

Egzekucja, połączona z taką maskaradą, budzi tem większy niesmak i obrzydzenie.

Narząd na Europę

wschodnich władców

BERLIN, 23 (Pat) — „Deutsche Abendzeitung” donosi, że w roku bieżącym oprócz króla Amanna mają zamiar odwiedzić Europę również trzej inni władcy państw wschodnich, a mianowicie: król Fuał egipski, prezes republiki tureckiej Mustafa Kemal Pasza i szach perski Riza Chan.

Kino Spół. Prac. Państw. Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 20 marca do poniedziałku 26 b. m. wł.

Poraz pierwszy w Łodzi!

Wielki wspaniały film!

Tragedja tancerki

(Baletnica)

W rolach głównych:

LIL DAGOVER

i Karin Swanström

ANONS: Następnym program „Dziewożę z Kabaretu” w głównej roli Ossi Oswald.

Początek w dni powszednie o g. 4-ej ostatni seans o 9.30. W soboty, niedziele i święta o g. 2.30 po południu

Na 1-szy seans w dni powsz. oprócz sobót od 4 do 5, w soboty, niedz. święta od 2.30 do 5.30 ceny miejsc po 75 i 50 gr.

Co pisze prasa

o obecnie wyświetlanym w Grand Kinie najnowszym arcydziele filmowym

„MIŁOSTKI”

„Film-Kurier”, Berlin: „bardzo rzadko zdołał oddziaływać jakikolwiek film na publiczność, tak jak ten... Wraz z bohaterką Ewelina Holt cierpeli również widzowie...”

„B. Z. am Mittag”, Berlin: „oklaski były silne i zasłużone, czasami panował nastrój wywołujący łzy...”

„Berliner Tageblatt”: „film ten stoi wysoko swym artystycznym poziomem masy przeciętnych filmów niemieckich obecnego sezonu. O talencie reżyserskim małżonków H. i J. Flecków świadczą choćby takie sceny, jak pojedynku urywkowo szkicowanego, lub wybuchu wściekłości zdradzonego męża...”

„Licht-Bild-Bühne”, Berlin: „widzeliśmy wczoraj nietylko silną akcję dzieła Schnitzlera, lecz i równy nastrój jego sztuki... Scena z pojedynkiem jest mistrzowsko zareżyserowana... Swą kreacją w tym filmie wysuwa się Ewelina Holt na pierwszy plan niemieckiej kinematografii... Vivian Gibson gra tutaj poraz pierwszy i doskonale łwiec salonową... W całości film pierwszorzędnym...”

„Tägliche Rundschau”, Berlin: „Ewelina Holt przypomina Liljanę Gish...”

„8 Uhr-Tageblatt”, Berlin: „dopiero w tym filmie poraz pierwszy odkryto prawdziwy wielki talent filmowy Viviany Gibson...”

„Kinematograph”, Berlin: „Film wywoła wszędzie silne wrażenie...”

„Der Film”: „Wszystko w tym filmie jest nowe i oryginalne, co zawdzięczać należy w pierwszym rzędzie reżyserji H. i J. Flecków, którzy wysunęli się odrazu na czoło niemieckich reżyserów... Najważniejszym jednak jest

odkrycie Eweliny Holt... Nawet kreacje drugo i trzeciorzędne były oddane pierwszorzędnie, szczególnie rola służącej (Karol Platen)...”

„Das Kleine Journal”, Berlin: „film ten należy do najlepszych, które oglądaliśmy w obecnym sezonie... Reżyserom udało się transplantacja ducha poezji na srebrny ekran...”

„Berliner Fremden-Zeitung”, Berlin: „Film pierwszorzędny... Dawno nie widzieliśmy publiczności tak oczarowanej i przejętej...”

„Neue Zeitung”, Charlottenburg: „miękką, wyrazistą mimiką Eweliny Holt pozwala żywić nadzieję, że dorżuje w niej druga Liljana Gish ekranu... Publiczność była tak przejęta, że oklaski bardzo skąpo były udzielane, wrosły jednak w końcu w orkan...”

„Kölner Tageblatt”: „stworzono tu tak wykończone dzieło, że można mówić o filmie klasycznym...”

„Filmbüro”, Düsseldorf: „...a zadaniem krytyki może być tylko najgłębszy podziw i najszczerzą pochwała...”

„Filmschau”, Düsseldorf: „Po raz drugi sfilmowano tragedję Artura Schnitzlera. Tym razem jednak nie szczerżono kosztów, aby stworzyć film luksusowy. O ile chodzi o wystawę, postawili reżyserzy w cieniu wszystko dotychczasowe...”

„Illustrierter Mittag”, Hamburg: „Po tym filmie oczekujemy następnych wielkich z Ewelina Holt... Niektóre momenty gry przypominają Liljanę Gish...”

„Hamburger 8 Uhr-Abendblatt”: „Film miał olbrzymie i zasłużone powodzenie...”

Kzy zabijają mikroby

Tak fizjologicznie, jak i moralnie łyżki mają wpływ dobroczynny. Odkryto bowiem niedawno, iż zawierają one substancję, zwaną „lysozym”, która błyskawicznie zabija wszelkie mikroby. Jedną tylko łyżką, wprowadzona do naczynia doświadczalnego, zawierającego miliony mikrobów, zabija je momentalnie. Najciekawsze jest jednak to, że lysozym nie traci nigdy swojej właściwości, skutkiem

czego jedna łyżka służyć może w nieskończoność dla przeprowadzenia doświadczeń z jednakowym rezultatem. Ciekawe to odkrycie jest zasługą dra Aleksandra Fleminga, z londyńskiego szpitala św. Marji. Uczony ten twierdzi, iż w całym ciele ludzkim znaleźć można ślady tej substancji, i tem właśnie tłumaczy się odporność organizmu ludzkiego na nieustanne ataki jego wrogów.

KŁOPOTY ANGLJI W ARABJI

Zdjęcie z terenu walk. Widać na nim oddział powstańców wahha bickich. Oddział ten posiada nowoczesne umundurowanie i uzbrojenie i w niczym nie przypomina dawnych malowniczych wojowników arabskich.

Król Abdullah z Transjordanii, przeciw któremu skierowana jest akcja wojenna wahhabitów.

Sądy Boże

Jak „czarnoksiężnik” wykrył zbrodniarza?

W marcowym zeszycie angielskiego miesięcznika „Empire Review” znawca stosunków południowej Nigerji pisze o panujących tam jeszcze zwyczajach sądu Bożego. Podejrzany o zbrodnię daje do spożycia trujące ziarno strączkowej rośliny *physostigma venenosum*, które działają zarówno na system nerwowy, jak i na mięśnie. O ile oskarżony zjada ziarno i oddaje je natychmiast uchodzi za niewinnego, jeśli umiera, to „dowód”, że był winny.

Bardziej dramatyczne sądy Boże, pisze autor artykułu, odbywają się w Indiach wschodnich. W jednym z miasteczek hinduskich podejrzewano o morderstwo robotnika z angielskiej plantacji herbaty. Właściciel plantacji prosił policję, by jakiś czas nie interwenjowała, bo ma swój własny sposób, który pozwoli mu zgłębić tajemnicę. Wkrótce rozeszła się po osadzie wieść, że europejczyk sprowadził czarnoksiężnika. Po płoch powstał między ludnością, bo któż wie, jakie przestępstwa jeszcze wykryje czarodziej!

„Wśród ciszy popołudnia słychać było tylko uderzenia młotka o belki, z których wznoszono szubienicę. Następnego poranka wezwano wszystkich kulisów w liczbie sześćdziesięciu i kazano im usiąść na ziemi w czterech rzędach. Nawet chorzy poproszeni o łóżek. Sam pan wypróbował szubienicę ciężkim workiem piasku i dreszcz przeszedł kulisów, gdy sznur naprężył się do głuchoy łoskotem. Późem sahib miał przemowę do kulisów i objął, że wielki czarodziej, który wykrył już setki zbrodni, wskaże niechybnie mordercę. Późem anglik, każdemu z kulisów dał łyżkę grubo zmieloną maki ryżowej. Na dany sygnał każdy z kulisów włożył łyżkę z ryżem do ust i w przeciągu trzech minut miał ją zżuć, a miążgę wypłuć na leżący u nóg jego liść palmowy.

— Niewinny, wyrzekł z namaszczeniem czarnoksiężnik, uczyniło z łatwością, winny nie potrafił wywiązać się z zadania i zawiśnie na szubienicy.

Po trzech minutach otworzyło się 59 ust i 59 kulek wypłuto na liście palmowe. Sześćdziesięć kulis, błądy i drzący, poddał się bez szemrania, gdy czarnoksiężnik stworzył mu szczękę jak psu i pokażąc zaledwie zwilżoną w ustach mąkę ryżową, oświadczył: „O-tóż i morderca”. Wkroczyła w tej chwili policja, w przeciągu 5 minut uzyskała od kulisa zupełne wyznanie i odstawiła go do sądu.

Wytłumaczenie bardzo łatwe: Strach odbiera winnemu oddech i pozbawia go możności wydzielenia śliny. A czarnoksiężnik już nieraz posługiwał się tą wyprobowaną sztuką. Wystawienie i próbowanie szubienicy służyło tylko na pogłębienie sugestii.

P.

Tow. Lit. Muz. „Hazomin”
Aleja Kościuski 21

Dziś w sobotę, dn. 24 marca o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się we własnym lokalu **noletywny odczyt** n. t.

„Żydzi w Muzyce”

Wagner i twórczość żydowska — Żydzi w operze — Żydzi w muzyce kameralnej — Żydowska pieśń ludowa i t. d.

Jako prelegenci występują pp.: **Red. I. Uger, Dr. L. Pr. J. bulski, Dr. Lipkowiec i dyr. I. Fajwi zys.**

Bilety w cenie od 50 gr. do 1 zł do nabycia przy wejściu.

LOKAL

poszukiwan.

w centrum, 3-4 pokoje, wtem jeden możliwie duży. Pośrednicy wykluczeni. Oferty sud. „S. D. Ł.” do admin. „Głosu Polsk.”

Zarobkowa praca dzieci w Niemczech

Tragiczne dane sprawozdania saksońskiego inspektoratu pracy

(Specjalna służba korespondencyjna „Głosu Polskiego”)

Berlin, w marcu.

Wiek XX-ty, szczytujący się zwięcięstwem w ustawodawstwie społecznym hasel postępu i humanitaryzmu, nigdzie bodaj tak jaszkrawo nie ukazuje — pod zwodniczymi pozorami — swej właściwej istoty, jak w suchych, skąpych, niedociągniętych sprawozdaniach statystycznych, dotyczących pracy zarobkowej dzieci.

Mamy oto pod ręką odnośne sprawozdanie za rok ubiegły inspektoratu pracy w Saksonji. Tragiczne dane, zawarte w niem, są wymowne nietylko dla Niemiec: ileż jest państw, gdzie pewnie nie dzieje się lepiej, niż w Saksonji, ileż krajów, gdzie najpewniej znacznie gorzej!

Ze sprawozdania saksońskiego dowiadujemy się, że w jednym tylko okręgu górniczym (Erzgebirge-Vogtland) zatrudnionych było 40 tysięcy dzieci, przyczem sprawozdanie podkreśla, iż „praca zarobkowa dzieci prawie zawsze jest dla ich rodziców koniecznością gospodarczą”. Na 510.219 dzieci państwa saksońskiego, będących w wieku szkolnym, t. zn. poniżej lat czternastu, pracowało zarobkowo 93.936, czyli 18,4 proc. Sprawozdanie nie zaznacza lat tych dzieci, co byłoby tem ciekawsze, jeśli się pamięta, że prawo z roku 1903-go pozwala rodzicom zatrudniać własne dzieci od lat dziesięciu, pracodawcom zaś cudze od lat dwunastu. Krótka wzmianka w sprawozdaniu: „wśród dzieci i acujących zarobkowo trafiały się dzieci od lat ośmiu”, każe przypuszczać, iż prawo z r. 1903 niezbyt ściśle jest przestrzegane. Dalsze dane, aczkolwiek niedość szczegółowe, potwierdzają to przypuszczenie: w Zwickau dzieci, zatrudnionych w handlu i przemyśle, wbrew obowiązującym prawom, było 50 proc., w Aue — 40 proc., w Chemnitz — 37 procent.

Czy przynajmniej gwałciciele praw obowiązujących byli odpowiednio karani? — Sprawozdanie wymienia 70 wypadków ukarania winnych: kara stosowana była włącznie pieniężna, przyczem wahała się między 10 a 60 markami! Lekceważąc wiek dziecka, pracodawcy z równą bezwzględnością rozciągają przepisy o czasie pracy i skracają przerwy odpoczynkowe.

Nie lepiej przedstawiają się stosunki i w innych częściach Niemiec: w miejscowości Schlotheim (Turyngja) na osólną ilość dzieci

219 pracowało zarobkowo 105, czyli połowa. W Nürnberg-Fürth na 600 dzieci pracowało wbrew obowiązującym prawom 419 dzieci. W Schwarzwaldorfie 80 proc. dzieci obciążonych było pracą, wykonywaną w domu. W Klingenstein przy wyrobie instrumentów muzycznych zatrudnionych było w domu 60 proc. dzieci, przyczem sześciolatnie, a nawet czteroletnie dzieci zmuszone były pracować do sześciu godzin dziennie! W przemyśle metalurgicznym w Wirtembergji zatrudnionych było — według oficjalnej statystyki — 2.000 dzieci poniżej lat 14.

Ileż to dzieci wyzyskuje wakacje letnie dla celów zarobkowych! W Steinach dzieci od lat dziesięciu do dwunastu tłukły kamienie przy budowie drogi. Właściciel jednej z większych fabryk konserw warzywnych zatrudniał dzieci przy obieraniu warzyw dziesięć godzin dziennie, właściciel zaś fabryki wód mineralnych kazał małym dzieciom płukać butelki od godziny ósmej wieczorem do czwartej nad ranem. Obydwóch właścicieli spotkała kara: pierwszy musiał zapłacić... 15, a drugi... 20 marek „Strafen”! Jakie przestępstwa i jakiej kary godne pozostały ukryte przed oczyma sprawozdawców — to jest tajemnicą, której zazdrośnie strzegą ci, którym na niej zależy.

Na wsi wyzysk pracy dziecię-

cej jest również przerażający. W sprawozdaniu z Zabenstadt (Halle) ozytamy: „Dzieci zarobkowo pracują w czasie żniw od 6 rano do 6-ej wieczorem. W porze, kiedy dzieci chodzą do szkoły (zajęcia szkolne odbywają się od 7 rano do południa), praca ich zarobkowa trwa od 1-ej do 6-ej wieczorem”.

Perła w ustawodawstwie, dotyczącem pracy dzieci, jest prawo pruskie z roku 1903 i 1925, które zapewnia opiekę dzieciom poniżej... lat trzech, zatrudnionym podczas przedstawień publicznych, przy zdjęciach filmowych i t. p.; podnosi ono konieczność czuwa-

nia specjalnych pielęgniarek, zakaz fotografowania przy sztucznem świetle i t. d. Tego rodzaju przepisy świadczą bezwątpienia o troskliwości władz, nie zmieniają jednak bynajmniej faktu, że dzieci poniżej lat trzech zarabiają na życie swoje i rodziców.

Poza wszelkiem prawem stoją — oczywiście — całe zastępy dzieci, pracujących dorywczo, na własną rękę: kto i co wie o owych chłopcach, czekających w pobliżu dworca na przyjezdnych i ofiarujących im odniesienie walizki, o dziewczynkach - sprzedawczyniach zapalek, cukierków lub kwiatów, nie mówiąc już o tych, które od najmłodszych lat wciągane są do handlu ciałem kobiecym?...

Niema, głucha i ślepa męka milionów bezlitośnie niszczonej istnień dziecięcych znalazła swój wyraz w krótkich słowach Róży Luksenburg, którym zaprzeczyc nie zdoła nawet najzażorszy jej przeciwnik ideowy: „Jeśli kiedyś — po zamknięciu aktów dziejowych obecnego okresu — wszystkie jego zbrodnie odsłonięte zostaną przed oczyma wszystkich w oczekiwaniu ostatecznego wyroku późniejszej ludzkości, najcięższą z tych zbrodni (jesteśmy o tem przeświadczeni!) przed obliczem Sędziego - Historji będzie brutalny wyzysk dzieci”.

Stanisław Nowicz.

Druki

wszelkiego rodzaju wykonywane po cenach konkurencyjnych

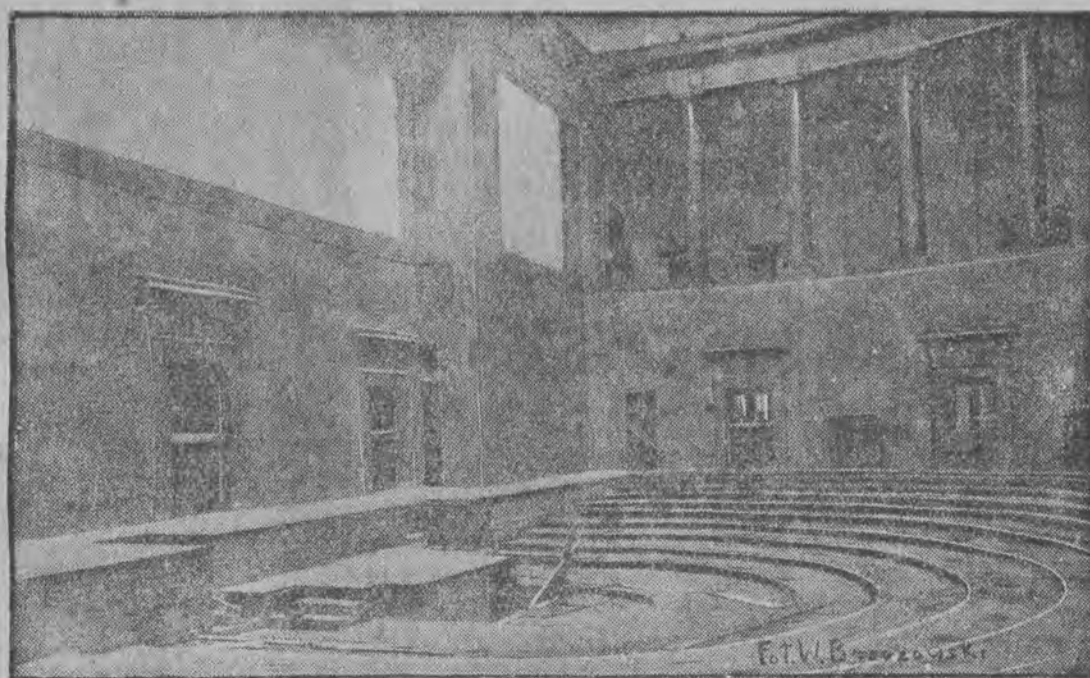
Drukarnia
A. I. Ostrowskiego
Pio trkowska 55.

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Przyjmuje do 5 do 9 wiecz
Sienkiewicza 34, tel. 59-40 29-5

Nowy sejm — w nowym gmachu

Wnętrze nowej sali sejmowej zbudowanej amfiteatralnie

Budowa wielkiej elektrowni która zasilać ma prądem powiaty województwa łódzkiego

Już od dłuższego czasu do starostwa łódzkiego zwracali się sąsiednie powiaty w sprawie zamierzonej przez nich budowy kilku elektrowni, któreby zasilały w światło i prąd miejscowości dotychczas pozbawione energii elektrycznej. Jednakże budowa elektrowni, jak to się okazało swego czasu przy usiłowaniu m. Pabjanic, napotykała na trudności, które przez mniejsze gminy nie mogły być przezwyżnione, ponieważ potrzebny na ten cel kapitał

nie odpowiadał małym zapotrzebowaniom poszczególnych miejscowości.

Wreszcie inicjatywę w tej sprawie powziął starosta Rzewski, który zajął się planem wybudowania wielkiej okręgowej elektrowni, zasilającej w prąd powiaty łódzki, łęczycki, sieradzki, brzeziński i łaski, dzięki czemu życie zarówno pod względem kulturalnym, jak i przemysłowym w tych miejscowościach wkroczyło by na szersze tory.

Najważniejsza sprawa, a mianowicie kapitał na ten cel w formie pożyczki, została pomyślnie rozstrzygnięta, choć narazie źródło takiej pożyczki trzymane jest w tajemnicy z różnych względów.

Aby dokładnie plan realizacji okręgowej elektrowni omówić, odbędzie się z inicjatywy starosty Rzewskiego zjazd sejmików i przedstawicieli powiatów okolicznych, poczem rozpoczęte zostaną kroki wstępne przez wspólnie wyłoniony komitet. (b)

Pogotowie na wypadek niebezpieczeństwa Przepisy o stanie wyjątkowym przewidziane w art. 124 Konstytucji

Ze względów bezpieczeństwa publicznego podczas wojny lub gdy grozi wybuch wojny, jako też w razie rozruchów wewnętrznych lub rozległych kłopotów o charakterze zdrady stanu zagrażających konstytucji albo bezpieczeństwa konstytucji—dopuszczalne jest czasowe zawieszenie praw obywatelskich.

Tak głosi art. 124 konstytucji stawiając zasadę, której szczegółowe rozwinięcia odsyła do ustawy o stanie wyjątkowym.

Prawo takie, ogłoszone w trybie rozporządzenia prezydenta Rzplitej, ukazało się właśnie w nr. 32 Dziennika Ustaw.

Wprowadzenie stanu wyjątkowego, zgodnie z nowym rozporządzeniem, powodować będzie zawieszenie następujących praw obywatelskich:

1) wolności osobistej—władzom administracyjnym bez polecenia władz sądowych przysługiwać będzie prawo poddawania rewizji osobistej i przetrzymywania w areszcie do dni 8-miu, internowania

na przeciąg do 3 miesięcy, konfiskowania (wyznaczenie obszaru za mieszkania) na czas do 6 miesięcy, wydalenia z nakazem powrotu, ponadto władzom sądowym i prokuratorskim przysługiwać będzie prawo ostrzejszych niż zazwyczaj środków zapobiegawczych;

2) nietykalności mieszkania:—rewizje domowe będą mogły być przeprowadzane przez władze administracyjne bez polecenia władz sądowych;

3) wolność prasy:—dopuszczalne będzie wprowadzenie cenzury prewencyjnej, zarządzenie konfiskat itp., według uznania władz administracyjnych;

4) tajemnicy korespondencji:—władzy administracyjnej przysługiwać będzie prawo otwierania i przeglądania korespondencji, przeprowadzania kontroli rozmów telefonicznych, konfiskaty przesyłek pocztowych itp., zawsze bez polecenia władz rządowych;

5) prawa koalicji:—(zakładania związków zawodowych): zgromadzania się i zawiązywania stowa-

rzyszeń—wymagane będzie szczególne pozwolenie władzy administracyjnej, której ponadto przysługiwać będzie prawo szczegółowego wglądu do wewnętrznej działalności stowarzyszeń i związków, zawieszenia jej działalności oraz poszczególnych uchwał itp.

Ponadto ministrowi spraw wewnętrznych, w razie wprowadzenia stanu wyjątkowego, przysługiwać będzie prawo wydawania wyjątkowych rozporządzeń i zarządzeń w sprawach dotyczących posiadania broni, meldunków, ruchu osobowego na drogach, artykułów pierwszej potrzeby, świadczeń osobistych i rzeczowych ludności i t. p.

Jednym słowem—w czasie stanu wyjątkowego całe życie publiczne musi być podporządkowane względem bezpieczeństwa publicznego i interesu Państwa.

Ogłoszenie stanu wyjątkowego przez radę ministrów wymaga zezwolenia prezydenta Rzplitej i zawierzenia sejmu.

Senator Budzyner wnosi protest przeciwko wyborom do gminy żydowskiej

Jak się dowiadujemy prezesa rady gminy żydowskiej senator Budzyner zgłosił protest przeciwko frakcji „Agudy” w sprawie przeprowadzenia przez tą partję drogą rzekomo nielegalną swych przedstawicieli do zarządu gminy żydowskiej w Łodzi.

Jednocześnie z tem, został

przez p. Budzynera wniesiony protest przeciwko pracowaniu w dniu sobotnie w okresie przedwyborczym.

Dwa te protesty będą rozpatrywane na jednym z najbliższych posiedzeń gminy żydowskiej, gdzie leż zapadnie odpowiednia decyzja. (a)

150.000 zł dla biednych wysygnowała gmina żydowska.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie gminy żydowskiej na którym między innymi uchwalono wysygnować 150,000 zł. dla niezamożnych i biednych żydów tytułem zapomogi. (a)

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

M. Lipiec — Piotrkowska 193,
E. Müller—Piotrkowska 46, W. Groszkowski—Konstantynowska 15
K. Pereiman — Cegielniana 64, H. Niewiarowski—Aleksandrowska 37
S. Jankielewicz—Stary Kynek 9.

Odczyty

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.
Staraniem Czerwonego Krzyża dnia 25 b. m., t. j. w niedzielę, o godz. 12 m. 30 w sali Polskiej Y. M. C. A., Piotrkowska 89, dr. Żebrowski wygłosi odczyt n. t. „O urazie akustycznym”.
Wejście na odczyt bezpłatne.

ODCZYT W „HAZOMIRZE”.
Dziś o godz. 9 wiecz. odbędzie się w tow. „Hazomir” odczyt kolektyny na tem. „Żydzi w muzyce”. Jako prelegenci występują pp. red. Uger, dr. Prybulski, dr. Lipkowiec i dyr. I. Fajwiszys.

Z KOLA DYREKTORÓW PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ ŚREDNICH.

W niedzielę, 25 marca b. r., o godzinie 11 i 30 minut odbędzie się w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej odczyt dyrektorki państwowego gimnazjum żeńskiego, dr. Pachuckiej, na temat: „System dakoński w państwowym seminarjum żeńskim w Chełmie”. (Sprawozdanie z 5-dniowego pobytu).

W niedzielę, dnia 25 marca, w pierwszą bolesną rocznicę śmierci.

B. P.

Aleksandra Lilientala

odbędzie się o godz. 5-ej nabożeństwo żałobne i poświęcenie pomnika, na które krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają

Zona i córki.

Majstrowie są pracownikami umysłowymi i należy ich ubezpieczyć w Z. U. P. U.

Od szeregu tygodni toczyła się walka pomiędzy majstrami fabrycznymi a przemysłowcami, którzy nie chcieli uznać majstrów za pracowników umysłowych i ubezpieczyć w zakładzie ubezpieczeń.

W dniu wczorajszym kierownik związku majstrów p. Kułakowski był obecny w Wraszawie na konferencji w zakładzie ubezpieczeń, gdzie rozegrała się główna batalia pomiędzy majstrami a przemysłowcami.

Z ramienia centr. org. prac. umysł. stawał adw. Ström de Ström, a w imieniu przemysłowców łódzkich adw. Jastrzębowski.

Po wysłuchaniu rzeczników obu stron, zakład ubezpieczeń wydał następującą decyzję, obowiązującą wszystkich przemysłowców i majstrów przemysłu włókienniczego:

Uznać, iż majstrowie i inne osoby bez względu na ich tytuł spełniające równorzędne czynności z majstrami, jak podmajstrowie i t. p. są w myśl rozporządzenia prezydenta Rzplitej z dnia 24 listopada 1927 r. pracownikami umysłowymi

mi i jako tacy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia w Z. U. P. U.

W związku z powyższym na mocy art. 106 powyższej ustawy w razie niezgłoszenia przez pracodawców pracowników umysłowych majstrów i t. p. pociągnąć pracodawców do obowiązku ubezpieczenia pracowników na podstawie indywidualnych zgłoszeń pracowników, oraz zarządzić przeprowadzenie kontroli, celem ustalenia czy ci pracownicy zostali zgłoszeni do ubezpieczenia w zakładzie ubezpieczeń pracowników umysłowych. W wypadku niedokonania zgłoszenia bądź przez pracodawcę, bądź przez pracownika, pociągnąć tych ostatnich do ubezpieczenia z urzędu.

Niewykonanie przez pracodawcę zgłoszenia skutkuje zastosowaniem prawa pociągnięcia pracodawcy do odpowiedzialności na zasadzie art. 136 rozporządzenia prezydenta.

W ten sposób zatarg został rozstrzygnięty na korzyść majstrów i wszyscy przemysłowcy winni na tychmiast swych majstrów ubezpieczyć. (b)

Zwalnieni robotnicy kolejowi

grożą zorganizowaniem demonstracji przed województwem

W dniu wczorajszym odbyło się walne zebranie robotników zatrudnionych w swoim czasie przy robotach ziemnych na plantach kolejowych węgla łódzkiego, którzy nagle na początku sezonu wiosennego zostali zwolnieni z pracy i tracąc prawo do pobierania zapomóg znaleźli się w sytuacji tragicznej, nie mając środków do życia.

Po długotrwałych burzliwych obradach w związku z wygłoszeniem referatami zebrani powzięli następującą rezolucję: Wobec zredukowania nas w dniu 15 marca

1928 r. z robót przy plantach kolejowych przez oddział drogowy 4 i pozostawienia bez środków egzystencji czy to pod postacią zapomóg doraźnych czy też odpraw w postaci poborów za dwa dni pracy w stosunku do każdego przepracowanego miesiąca nie pozostaje nam nic innego jak udanie się ogółem demonstracyjnie do władz państwowych to jest do urzędu wojewódzkiego, o ile sprawa nie zostanie załatwiona dla nas pomyślnie w ciągu najbliższych dni siedmiu. (p)

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch.—Telefon 13-84.

SALA FILHARMONJI.

JUTRO, o godzinie 4-ej popoł.

Żywe słowo i muzyka

Pierwszy występ w Łodzi

ARSENJUSZ

ARSIENIEW

Wybitny artysta teatru **Stanisławskiego** w Moskwie. B. Dyrektor Moskiewskiego Kameralnego Teatru. Reżyser zagranicznej wytwórni filmowej Mistrz deklamacji estradowej

Udział **Stanisław Frydberg** Znany bierze skrzypek.

Przy fortepianie: **Dyr. Teodor Ryder.**

Szczegóły w programach.

Bilety w kasie Filharmonji.

Z powodu olbrzymiego powodzenia
i na żądanie tysięcy osób, które
oeszły od kasy bez biletów

**CHÓR KOZAKÓW
DOŃSKICH**

IM. ATAMANA PŁATOWA

Dyrygent: **M. Kostrjukow**

wystąpi poraz drugi i ostatni
w poniedziałek, dn. 26 marca o g. 8.30 w.
W SALI FILHARMONJI

Nowy program. Najlepsze szlagiery.

Bilety już nabywać można w kasie Filharmonji.

Przyszłość eksportu polskiego zależeć będzie od realizacji przez rząd szeregu postulatów przemysłu i handlu polskiego

Omawiając w jednym z poprzednich artykułów konieczność stworzenia przez rząd jednolitego programu eksportowego — zwróciłem uwagę na trudności, jakie nasywały się dotąd przy tworzeniu takiego programu.

Jedną z poważnych przeszkód była okoliczność, iż zainteresowana sfery gospodarcze nie przyszły do rządu z konkretnym, wykrystalizowanym poglądem na te zagadnienia. Ostatnie dopiero konferencje w min. przem. i handlu dowiodły, że sfery te zdają sobie sprawę z doniosłości zagadnień eksportu i wysunęły szereg jasno określonych postulatów, od których realizacji zależeć będzie nie wątpliwie przyszłość polskiego eksportu.

Postulaty przedstawiciele przemysłu wypowiedziane wobec rządu na konferencji, a dotyczące eksportu, sprowadzić się dadzą do grup następujących: sprawy kredytowe, sprawy podatkowe i celne, polityka cen, taryfy kolejowe, transport morski i porty, obrona interesów eksportu w umowach międzynarodowych, organizacja służby informacyjnej, zniesienia ograniczeń paszportowych dla handlu.

Nutą zasadniczą, przebijającą się zarówno w inauguracyjnym przemówieniu p. min. Kwiatkowskiego, jak i w przemówieniach reprezentantów poszczególnych działów produkcji, była kwestia dochodowości przedsiębiorstw, sta nowiącej sprawdzian ich żywotności. W stosunku do eksportu dochodowość przedsiębiorstw oznacza nie tylko zyski osiągane bezpośrednio ze sprzedaży, lecz również podniesienie całokształtu procesu produkcji, jej wydajności i ekonomizacji; na podstawie tego rozumowania ze strony niektórych gałęzi wytwórczości wysunęto dezyderat dopuszczenia do zwżyki cen wewnętrznych, co spowodować by mogło zwiększenie konkurencyjności towaru polskiego na rynkach eksportowych. Dotyczy to zwłaszcza cen węgla i cukru, stojących pod wpływem rządu na oddawnej nie zmieniającym poziomie, pomimo współczesnego wzrostu cen innych towarów.

KREDYTY EKSPORTOWE.

Co do spraw kredytowych zgodzić się stwierdzono potrzebę zorganizowania kredytów długoterminowych, odpowiadających warunkom zaofiarowanym przez eksporterów obcych, a więc powyżej 6 miesięcy, gdyż do terminów wekslowych dochodzi tu czas transportu. Kredyty tego rodzaju udzielane są obecnie przez Bank Polski, oraz Bank Gospodarstwa Krajowego, nie okazują się jednak wystarczającymi; wysunęto koncepcję zorganizowania specjalnego Banku Eksportowego, działającego w kontakcie z Państwowym Instytutem Eksportowym i stosującego specyficzne formy kredytu, z pośród których wymieniono kredyty pod zastaw frachtów eksportowych, oraz specjalne kredyty na koszt transportu.

Pewnym udogodnieniem w zakresie kredytowym okazał się zorganizowany obecnie zakład ubezpieczeń kredytów eksportowych, stwierdzając jednak wypada, że ostatnia praktyka niemiecka wykazała niecelowość stosowania tych ubezpieczeń do kredytów udzielanych Sowietaom, podczas gdy na konferencji ubezpieczanie tych właśnie kredytów uznano za najpotrzebniejsze. — Kwestja kredytu jest może najważniejszą dla eksportu, gdyż na tem polu właśnie jesteśmy stale bici przez konkurencję obcą, tu również leży ważny powód nadmiernego rozrostu pośrednictwa obcego, przejmującego korzyści płynące z różnic cen warunków kredytowych u nas i w krajach pośredniczących.

Uboocznie zaznaczyć należy, że łatwa możność stosowania wobec naszego rynku systemu dumpingu kredytowego jest jednym z najważniejszych powodów skądinąd nieuzasadnionego importu towarów w kraju wyrabianych.

KONKURENCYJNOŚĆ CEN.

Wobec trudności konkurencyjnych w dziedzinie kredytu specjalnie doniosłe znaczenie posiada możliwość daleko posunięta konkurencyjność cen. Obecne ceny eksportowe naogół wytrzymują kalkulację wywozową, na konferencji jednak wykazano, że mogą one być w szeregu wypadków jeszcze obniżone, bez szkody dla gospodarstwa ogólnego, przez odpowiednie modyfikacje w dziedzinie systemu podatkowego, oraz przez rozbudowanie systemu zwrotu ceł za surowiec i podatku obrotowego od towarów wyeksportowanych.

Niewątpliwem jest, że wzmocnienie wywozu leży zarówno w interesie indywidualnym eksportera jak i w interesie ogólnego — gospodarczym, słusznym jest więc, aby wysiłki w tym celu czyniło również państwo, które zresztą swe pozorne straty odbija sobie w sposób zupełnie mechaniczny.

Obniżenie ceny eksportowej o 20 proc. przyczyniłoby się, rzecz prosta, do znacznego zwiększenia ilości eksportowanego towaru, poniesione zaś w tym celu pozorne ofiary skompensowałyby się dla producenta zwiększeniem obrotu i obniżką kosztów fabrycznych, zaś dla skarbu zwykłą wpływów podatkowych z poszczególnych składników kalkulacji, dających w sumie 7,9 proc., zamiast 11 proc. teoretycznie możliwych do osiągnięcia, lecz faktycznie nieuzyskiwanych wskutek trudności konkurencyjnych. przy cenie obecnej.

Przykład ten, niezwykle wymowny, zastosowanym być może do wszelkich świadczeń produkcji eksportowej na rzecz państwa. W związku z tem zaznaczyć należy, że konferencja uznała za po-

żądane dalsze rozbudowanie systemu zwrotów ceł, co w myśl wyjaśnień przedstawiciela ministerstwa skarbu leży w zamiarach rządu.

Podatek obrotowy spotkał się ze zgodnym ocenieniem go przez przedstawicieli sfer gospodarczych jako przeżytek, nieracjonalnie krepujący rozwój życia gospodarczego, specjalnie zaś w dziedzinie eksportu uznano go za powojnie szkodliwy, uchylają się bowiem odea firmy zagraniczne, pracujące w Polsce przez swych agentów.

TRANSPORTY I TARYFY.

Dezyderaty wypowiedziane odnośnie taryf kolejowych, organizacji transportów morskich i zwiększenia przepustowości portów, polegały na stwierdzeniu, że główne centra produkcji polskiej znajdują się w niekorzystnym położeniu naturalnym, mając do przewiezienia daleki transport ładów do wybrzeża; zrekompensowanie tego stanu rzeczy osiągnąć się da na drodze usprawnienia kolejnictwa i wydatnego obniżenia frachtów eksportowych. W tym samym kierunku oddziała obniżenie kosztów przeładunkowych w portach, co z kolei związane jest ze spieszną rozbudową portu gdyńskiego i postawieniem go na wysokiej stopie technicznej. Dalszym postulatem jest stworzenie bezpośrednich połączeń z krajami zamorskimi z Gdyni i Gdańska, przede wszystkim przez organizowanie linii własnych, poza tem zaś przez przyciąganie do portów naszych linii obcych, co zachodzi ostatnio z dużą intensywnością.

Również do dziedziny zagadnień transportowych należał szereg postulatów wysuniętych odnośnie należytego uwzględnienia interesów eksportu w umowach międzynarodowych, które winny zapewniać tani i dogodny transport dla towarów polskich, łącznie z organizacją składów wolnych w portach, grających dla nas rolę bram wypadowych (Gdynia, Gd-

UMOWY HANDLOWE.

Mniej wyczerpująco — zapewne ze względu na rozpatrywanie na innym terenie — omówiona była kwestja umów handlowych, znajdujących się obecnie w stadium realizacji. Szereg konkretnych wniosków wysunięto odnośnie dostosowania służby sprawozdawczej naszych placówek zagranicznych do wymagań życia gospodarczego, specjalnie zaś eksportu. Stan obecny wykazuje poważne niedomagania w tym względzie, polegające przede wszystkim na niezbyt urzędniczym traktowaniu tych spraw przez placówki, podczas gdy potrzebnym jest pewnego rodzaju skomercjalizowanie akcji sprawozdawczej, przez zlecenie tych funkcji ludziom o kwalifikacjach handlowców, zaktualizowanie i zastosowanie odpowiedniego terenu badań, w memorjach w sposób bardzo ścisły i zgodny z wskazanym. Praca placówek naszych jest w omawianym zakresie niejednolita. Obok konsulatów stojących najzupełniej na wysokości zadania (jako przykład w tym względzie wskazano przy ogólnym aplauzie konsulat w Berlinie), mamy inne, których działalność sprawozdawcza z tych czy innych przyczyn przynosi korzyści bardzo minimalne. Ujednolicenie akcji sprawozdawczej nastąpić winno, jednocześnie z jej racjonalizowaniem i centralizowaniem tych prac do czego powołanym uznano Państwowy Instytut Eksportowy, stwierdzając, że będzie on tu — jak dotąd — działać w ścisłym porozumieniu ze sferami gospodarczymi.

PASZPORTY ZAGRANICZNE.

Podkreślić należy, że obok stale postępującego usprawnienia pracy placówek, spadają na nie coraz szersze i więcej wyspecyfikowane zadania, przejawiające się m. in. w dezyderatach, wypowiedzianych na konferencji. Dowodzi to faktu wspomnianego na wstępie, iż wchodzimy coraz dalej i coraz pewniejszą stopą na rynek światowy, coraz silniej przeto ujawnia się potrzeba sprawnego i racjonalnego informowania kraju o sytuacji tego rynku. Również ustawicznym zacieśnianiem się węzłów łączących nas z gospodarstwem światowym domaćczy należy coraz dotkliwiej odczuwane trudności w uzyskiwaniu paszportów zagranicznych, co na konferencji zgodnie uznawano za domagające się jaknajszybszej rewizji. Omówione powyżej dezyderaty przedstawiciele życia gospodarczego nie w całości dadzą się zrealizować, choćby ze względu na zachodzącą niekiedy rozbieżność pomiędzy parcałnemi interesami poszczególnych dziedzin a ogólnym interesem gospodarstwa społecznego. Skonstatować jednak należy, że dezyderaty, wy powiedziane na konferencji i zawarte w nadesłanych na nią referatach stanowią niezwykle bogaty materiał, który w korzystny sposób będzie mógł być wykorzystywany przez poszczególne resorty rządowe.

Nie można bowiem zaprzeczyć, że jednym z ujemnych czynników, wpływających na brak ściśle spre cyzowanego planu polskiej polityki eksportowej jest brak zasadniczych danych z tej dziedziny.

Z tych względów praca poszczególnych resortów rządowych natrafia na poważne trudności, zwłaszcza na tle olbrzymich postępów, uczynionych ostatnio w tej dziedzinie przez Anglię, Francję i Niemcy oraz Włochy. Zanim bowiem będzie można opracować plan polskiej polityki eksportowej — należy uzyskać jako podstawę szereg źródłowych i wyczerpujących danych, których tylko sfery gospodarcze mogą rządowi dostarczyć.

Rynek pieniężny Dolar i akcje

Wczorajsze notowania na giełdzie walut obcych w Warszawie nie wykazują żadnych zmian kursów. Również i na rynku prywatnym sytuacja pozostała niezmienną. W Łodzi przy niewielkich obrotach kurs dolara wynosił 8.88 i pół w placeniu 8.89,5 w oddawaniu, w Warzawie 8.88,5—8.89.

Na giełdzie łódzkiej notowano dolary po kursie zł 8,89,5.

Bank Polski płaci za waluty obce po niezmiennych kursach. Na giełdzie akcyjnej w Warszawie wczorajsze notowania nie różnią się od notowań czwartkowych. Z papierów procentowych niewielką zwykłą wykazał kurs dolarówki (z 68 na 68,90) (rz)

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej GOTÓWKA

Dolary 8.90

CZEKI.

Londyn 43.52
Nowy Jork 8.90
Paryż 35.11
Praga 26.41 i pół
Szwajcaria 171.77
Sztokholm 239.46 i pół

AKCJE

Bank Dyskontowy 138.25
Bank Polski 148.—, 148.75
Bank Handlowy 123.—
Elektr. Dabr. 72.50
Firley 53.50
Węgiel 92.—
Cegielski 45.—, 45.50
Modrzewów 45.—, 45.25
Pocisk 10.75
Zawiercie 30.50
Spłess 162.50
Elektryczność 92.—
Cukier 74.—, 74.50
Nobel 36.—, 36.75
Lilpop 40.75
Ostrowieckie 84.50
Starachowice 62.50, 63.25, 63.—
Haberbusch 173.—

Notowania złote.

W dniu 23 marca 1928 r.
Za 100 złotych:
Londyn 43.45
Zurych 58.30
Berlin wpl. 46.675—47.075
na Warszawę 46.50—47.00
na Poznań 46.25—47.025
Gdańsk wpl. 57.44—57.68
na Warszawę 57.40—57.55
Wiedeń czeki 79.50—79.85
Praga 378.575

Notowania giełdowe w Paryżu

PARYZ, 23 marca (Pat) Notowanie końcowe
Londyn 124.02
N. York 25.40
Włocuy 134.15
Szwajcaria 489.50
Rumunia 15.75
Niemcy 607.50

Notowania giełdowe w Londynie

LONDYN, 23 marca (Pat) Zankęcie giełdy.
Nowy-jork 488.21
Holandia 12.12
Francja 124.02
Belgia 50.11
Włocuy 82.08
Niemcy 20.47
Szwajcaria 20.34
Warszawa 40.45

Urzędowa giełda gdańska.

W dniu 23 marca 1928 r.
a) uziębienie zerwanu giełdy gdańskiej notowano w gdańskich gońskich 100 złotych polsk. 57.4—57.68
Warszawę 57.40—57.55
Londyn 20.11

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 68.—, 68.90
Dolarowa 85.75, 86.—
Kolejowa 102.—
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. konw. kol. 61.—
8 proc. listy zastawne B. Gosp. Kraj. zł. 94.—
8 proc. listy zastawne Banku Rolnego zł. 94.—
4 i pół proc. listy zast. ziemskie zł. 56.—, 55.55
8 proc. listy zast. m. Warszawy zł. 78.50, 78.90
5 proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 60.50, 60.25
6 proc. obl. m. Warszawy z r. 1926 złotowe — 64.25

Sezon letni opóźnia się w handlu manufakturą bawełnianą

Sytuacja na rynku manufaktury bawełnianej przedstawia się nadal niepomyślnie. Frekwencja kupców zamiejscowych w bieżącym tygodniu jest minimalna, a główną przyczyną obecnego zastoju w handlu hurtowym, są niezwykle zimna, które wpłynęły na opóźnienie się sezonu letniego w handlu detalicznym.

Mimo to nie należy bynajmniej przesądzać kwestji, jak przedstawiać się będzie naogół sezon letni, gdyż szybki rozwój sezonu po świętach wielkanocnych da możliwość powetowania obecnego zastoju.

Przeważa zresztą wśród sfer kupieckich zdanie, że jeszcze w okresie przedświątecznym nastąpi w handlu znaczne ożywienie. Liczyć się bowiem należy z tą okolicznością, że kupcy prowincjonalni zupełnie nie są zaopatrzeni w towary letnie, a w okresie t. zw. wolnych świąt kupcy zamiejscowi

do Łodzi nie przybywają, narażeni więc byłiby na pozostawanie bez towarów letnich do 21 kwietnia.

Obecnie nabywane są przeważnie towary białe, z letnich niektóre tylko cieszą się znaczniejszym popytem. Do tych należą kretony, jak np. Geyerowskie „Apollo”, „Minerwa” i „Casino”.

Warunki s. rzędaży jak również i ceny nie wykazują ostatnio zmian. Jako pokrycie należności przyjmowane są weksle o terminach 4—5 miesięcznych.

Tranzakcje gotówkowe należą do wyjątków, przyczem za gotówkę udzielany jest rabat w wysokości 6—8 proc.

Wypłacalność w branży tej uważać można za normalną, a ostatnio dało się nawet zaobserwować pewne zmniejszenie się napływających z prowincji protestów wekslowych. (rz)

Pożyczka angielska dla miasta Aten

Burmistrz miasta Ateny podpisał umowę z angielskim Hambro-Bank, mocą której miasto uzyskało od wymienionego banku pożyczkę inwestycyjną w wysokości 600.000 funtów szterlingów (określono 200 milionów drachm). Na podstawie umowy ustalono kurs emisyjny pożyczki na 90, przy rocznym oprocentowaniu 7 za sto,

Jako gwarancję dało miasto bankowi Hambro dochody z ceł miejskich, pobieranych za przywożone do Aten towary pochodzenia zagranicznego. Dochody z ceł wynoszą rocznie 18 milion. drachm. Pożyczka zostanie użyta na prowadzenie najkonieczniejszych prac miejskich, jak kanalizację, brukowanie ulic i t. p.

Podziękowanie.

Niniejszym składam podziękowanie Towarzystwu Ubezpieczeń „EUROPA” Sp. Akc. w Warszawie, ul. Królewska 18, za szybkie zrealizowanie kapitału pośmiertnego w kwocie: **dol. amer. 2000.--** (dwa tysiące) z polisy Nr. 6588, po zmarłym **s. p. Pawle Bobbém** w Bydgoszczy. Wypłata nastąpiła natychmiast po załatwieniu odpowiednich formalności.

Bydgoszcz, dnia 19 marca 1928 r. **(—) Sylwester Bobbé.**

Poszukuje się NADMAJSTRA tkalni

Zgłaszać się między godz. 4—7 do Tow. Akc. „Wola”, Piotrkowska 125. 2717

Perfumeria J. DRUKERA, Zawadzka 11,

poleca na nadchodzące święta bogaty wybór wszelkiej kosmetyki krajowej i zagranicznej po cenach wyjątkowo niskich.

Uwaga: Perfumy Coty'ego, Carona, Guerlain'a na wagę.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Górnym Rynku Piotrkowska 294, tel. 22-89 przy przystanku (tramw. pabjanickich) przyjmie chorych w chorobach wszystkich specjalności od 10 rano do 7 e po poł. Szczepienie ospy, analizy (można, kalcji, krwi, płocem etc.) operacje operatunkki.

Porada 3 złote Wizyty na miesiąc Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne, Elektryzacja, Naświetlania lampą kwarcową, Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote platynowe i mosty w medziale i święta do godz. 2 po poł.

Dr. med. PRYBULSKI

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) i promieniami koentena. Przyjmuje od 9—2 i od 4—8 Dla pań od 4—5 oddzielna poczekalnia.

Zawadzka № 1, tel. 25—38

DoKtór H. Wołkowsky

Zachodnia 57 (Cegielniana 19) tel. 37-70 Choroby skórne i weneryczne, Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od godz. 1—2 i od 4—5 w niedziele i święta od 11—1. Dla pań od 4—5,50 Oddzielna poczekalnia

Dr. med. LUBICZ

Cegielniana 48 Tel. 41-32. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5— wiecz. Dla pań od 5—5 oddzielna poczekalnia

Doktór KLINGER

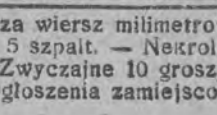
Choroby weneryczne skórne i włosów Leczenie lampą kwarcową Andrzejka nr. 2 Tel. 32-23 Godziny przyjęć: od 1.30-2.30 dla Pań od 6—8 dla Panów W niedziele i święta od 10—12

Dr. med. J. STUPAY

Specjalista chorób oczu przeprowadzi się na ul. Piotrkowska № 76 (róg Moniuszki) Tel. 71-95 Ordynuje od 6—7 po poł.

Lokale fabryczne

w centrum miasta od zaraz do wdzierżawienia. Dowiedzieć się można od 9—11 i od 5—5, Telefon 61-60. 23—3

W. Przędziński Piotrkowska 105

NAUKA I WYCHOWANIE

LEKCJE MUZYKI na skrzypcach, mandolinie i gitarze oraz teorii muzyki. Opłata niska. Zielona № 25, m. 24, III p. 2766—2

KUPNO I SPRZEDAŻ

AI AI NA WYPŁATE! Firanki na metry, odpasowane okna tiulowe, etaminowe. Kapy tiulowe, etaminowe. Szorty. Roletowe. Narzutki Poleca Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44. 2503—8

AI AI NA WYPŁATE! Eleganckie damskie płaszcze. Wełniane towary na palta i suknie. Crep de-chine. Jedwabna popelina. Palta. Mesalina. Poleca Leon Rubaszkin, Kilińskiego 44. 2509—8

SPRZEDAM pięć mórg ziemi z zabudowaniem, sadem oraz wiatrakiem Dwaściec'a minut do tramwaju Łódź-Tuszyn Wiadomość: Chojny, Słowackiego 15. 2767—5

PLAC ładny, ozdobiony, 2 km od Zakowic, Zalesiony (3 morgi) zaraz do sprzedania. Blizsza wiadomość: Piotrkowska № 85, m. 5. 2785—2

DONIESIENIA ROZM.

DYWANY reperuje tkalnia sztuczna. Piotrkowska 92. 2054—30

TKANIE dziur w garderobach. Tkalnia sztuczna Piotrkowska 92. 2718—4

ZGUBIONO weksel wystawiony przez Bertolda Rohra, platny 2 lutego 1928 r. w Niechcicach, pocz. Gorzkowice. Weksel ten uznaję za nieważny. H. Elbinger, Gdańska 40. 2653—1

GIĘDZA PRACY

MATURYSTKA poszukuje posady praktykantki aptekarskiej. Oferty sub „Pina” do admin. „Głosu” 2724—4

POTRZEBNA pacjentka do pisania na maszynie, korespondencji i rachunkowości. Wiadomość: Brzezińska № 56, apteka. 66-3

SZOFRER-ELEKTROMONTER poszukuje posady bez różnicy na jakł samochod, ewentualnie na taksówkę za skromnym wynagrodzeniem, Łaskawe oferty pod „Sumienny” składać do admin. „Głosu”. 2770—3

BUCHALTER z długoletnią praktyką zmieni posadę Oferty sub „A. B.” do „Głosu”. 80—2

GOŃCÓW z własnymi rowerami i czeladników krawieckich poszukuje. Kiersz, Zeromskiego 91. 2812—1

Lekarz-Dentysta **A. CENZAR** Piotrkowska 82 przyjmuje codziennie od 10 r. do 7 w.

Meble Dr. Heller

Najtańsze źródło zakupu pod gwarancją, sypialnie, stołowe, pokoi męskich, szafy, łóżka, stoły, krzesła, lustra oraz wszelkie meble wyszczelniane, otomany, klubowe solidnej roboty na dogodnych warunkach poleca Zakład siołarsko-tapierski W. Przędziński Piotrkowska 105

PRZY PODAGRZE (ISCHIASIE) NERWOBÓLACH, BÓLACH GŁOWY REUMATYZMIE, GRYPIE I ZAZIEBIENIACH

OKAZAŁY SIĘ TABLETKI **TOGAL** ŚRODKIEM ZBAWIENIEM. **SPRÓBUJ CIE A PRZEKONAJE SIĘ**

TOGAL ROZPUSSZGA KWAS MOZGOWY

GERHARD F. SCHMIDT. WYTWÓRNIA PREPARATÓW FARMACEUTYCZNYCH ZÜRICH, MONACHIUM, BERLIN, WIEN, BUDAPEST, TORONTO (KANADA), GDAŃSK.

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek (róg Rokicińskiej). Tel. 1926 Dojazd tramwajami 16 i 10 Od wtorku, dnia 20 marca 1928 r. Dla dorosłych! Dramat w 12 aktach

„Car Iwan Groźny”

(Niewolnikom latać nie wolno!) Dla młodzieży! **Rycerz dzikiego Zachodu** Następnym program „Wschód słońca” W poczekalniach kina codziennie do godz. 22 audycje radiofoniczne

PEDICURE PIELEGNUJE NOGI WYCINA BEZBOLEŚNIE ODCISKI I ZATWARDNIAŁĄ SKÓRĘ USUWA WRASTAJĄCE PAZNOCHY

od 11-2 i 4-7. Tel. 70-37.

Frontowy pokój

duży, słoneczny, dwuokienny, ładnie umeblowany, z oddzielnym wejściem, w śródmieściu, od 1-go kwietnia do wynajęcia solidnemu panu. Oferty pod „Sublokator” do admin. „Głosu”. 2803-1

Doktór **L. Poznański** Choroby wewnętrzne. Sienkiewicza 22, tel. 63-62. Przyjmuje od 6—8.

Pracownia Okryć Damskich **W. HAJMAN** Al. 1-go Maja Nr. 7, poleca ostatnie **MODELE** na sezon wiosenny i letni. **PALETKA DZIECIENNE** w wielkim wyborze Ceny przystępne.

Dnia 10 kwietnia r. b. o godz. 3 po popoł. odbędzie się w lokalu naszym przy ul. Piotrkowskiej Nr. 46 w pierwszym terminie

Ogólne Doroczne Zebranie

Centralnego Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi i Województwa Łódzkiego w Łodzi z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór prezydium
- 2) Zatwierdzenie bilansu i sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok 1927
- 3) Budżet na rok 1928
- 4) Wybór członków Zarządu i kandydatów na miejsce ustępujących
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej
- 6) Sprawa otwarcia Spółdzielni Kredytowej
- 7) Wnioski.

UWAGA: W razie niedojścia do skutku w terminie powyższym Ogólne Zebranie odbędzie się w drugim terminie dnia 19 kwietnia b. r. o godz. 5-ej popoł. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 46 i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Zarząd Centralnego Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi i Województwa Łódzkiego.

Różnemieszkania

2 i 3-pokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami w nowowbudowanych domach przy ul. Magistrackiej 16 i Al. 1 Maja 73 od 1 lipca rb. oraz kilka mieszkań przy ul. Tramwajowej 3, obok parku Staszycy od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Magistracka 16, obok Helenowa.

PROSEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH **„KOWALSKINA”** USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA.

Magistrat m. Łodzi ogłasza

KONKURS

na stałą dostawę nabiału dla instytucji miejskich, a mianowicie: 1) mleka, 2) masła świeżego, 3) masła solonego i 4) jaj. Oferty uprasza się składać w Wydziale Gospodarczym, Pl. Wolności 14, pokój 36, w terminie do dnia 31 marca r. b.

W niedzielę, dn. 25-go marca 1928 r. w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza Nr. 3/5, odbędzie się

Towarzyska Gra w Lotto

dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości Początek o godz. 21-ej. 772—2 Zarząd Stowarzyszenia Komwojazerów Ł. O. H. P.

W sobotę, dnia 24 marca 1928 r. o godz. 16-ej punktualnie odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 3/5,

Dalszy ciąg dorocznego Ogólnego Zebrania członków Stowarzyszenia Komwojazerów Ł. O. H. P. na który uprzejmie zaprasza PP. Członków

Przyjdźm Dorocznego Ogólnego Zebrania. W przerwie odbędzie się przedwyborcze zebranie.

Wojazer miejscowy

poszukiwany dla Domu Agenturowego w m. Łodzi. Pierwszeństwo mają reflektanci, obznajomieni z branżą techniczną. Oferty sub. „RE 105” do admin. „Głosu Polsk.” 2806—2

Prenumerata miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

Ogłoszenie za wiersz milimetry 1 szpaltowy 1 strona i wtekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajnie 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 złot. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej.